

ବୀରାଜଧାନୀ

ବିଜ୍ଞାନ୍ୟାଳୀ

ଛବିରେ ଆଖାଦୀ ଜମିର ମାଲିକ ଶଶୀ । ଚାରପୁର୍ବ ଆଶେ ତାର ଢାକୁନ୍ଦାର ବାପ ଅନ୍ଧରବନେର ଭୂମି କେଟେ ଚାଷ କରେଛି ଏହି ଜମିଟି ।

ଆମେ ଜମିଦାର ଭୂମି ନକ୍ଷର ସଥିନ ମୋଟା ଟାକା ମୁନାକାର ଲୋତେ ସମ୍ପଦ ଆଖାଦୀ ଜମି ଭାବିରେ ଦିଲେ ଯାଇର ଚାଷ କରା ସାବଧାନ କରିଲେ—ଗାଲ ବାଧିଲେ ତଥି ଏହି ଛବିରେ ଜମି ନିରେ । କେନନା ଜମିଦାରେ ଜମିର ପାଶେଇ ରହେଛେ ଶଶୀର ଜମି । ଭାସାତେ ହଲେ ସମ୍ପଦ ଜମିଟାଇ ଭାସାତେ ହବେ ଶଶୀକେ ଡେଫେ ପାଠିଲେନ ଭିନ୍ନ—ମୋଟା ଟାକାର ଲୋତ ଦେଖିରେ କିମେ ନିତେ ଚାଇଲେନ ତାର ଜମି । କିନ୍ତୁ ମାଟିର ଯାଦା ଚାରପୁର୍ବ ଧରେ ଅନ୍ଧ ଛୁଗିରେହେ ସେ ଯାଟି ସେ ମାଟି ଶଶୀ ବେଚତେ ପାରିବେ ନା ପ୍ରାନ ଗେଲେ ଓ ନା । ଡରେ ଡରେ ବଳିଲେ—“ତାହାଙ୍କ ଆଖାଦୀ ଜମି ଭାସାବାର ଓ ତୋ ଆଇନ ନେଇ” । ଆଇନର କଥା କୁଣେ ଫୋମ କରେ ଉଠିଲେନ ଭୂଭଙ୍ଗ ନକ୍ଷର—ହେମେ ବଲେଲେନ, “ଆଇନର କଥା ହବି ତୁମିସ ତାହିଲେ ତୋର କାହେ ଯା ଆମାର ପାଓନା ତାତେ ତୋର ଡିଟେ ମାଟି ସବମୋର ସବ କିଛୁଇ ତୋ ଆଖାଦୀ” ମେକଥା ଶଶୀ ଅସ୍ତ୍ରିକାର କରେନା—ଜମିଦାରେ କିମ୍ବାନାଟ ମେ ଶୋଧ କରେ ଦେବେ । ଶୁଦ୍ଧ କରେକଦିନ ସମସ୍ତ ଚାଇ ତାର ।

କିନ୍ତୁ ଏକଦିନେର ସମସ୍ତରେ ଦିଲେ ଚାଇଲେନ ନା ଜମିଦାର ଭୂଭଙ୍ଗ ନକ୍ଷର । ଗାଲା ବାଟି ଘଟି ସବେ ଯା କିଛୁ ଛିଲୋ ସବ ବେଚେ ଦିଲେ ଟାକା ସଂଗ୍ରହ କରିଲେ ଶଶୀ—ମିଟିରେ ନିତେ ଏଲୋ ଜମିଦାରେ ସବ ପାଓନା । କିନ୍ତୁ ତାର ହିମାବେର ଚାଇତେଓ ଅନେକ ବେଶୀ ପାଓନା ରହେଥେ ହିମେବେର ଧାତାର—ଦେଖାଲୋ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ନାରେବ—ଶ୍ରୀର ଅନ୍ଧ ବାପେର ଟିପ ସହି ରହେଛେ ମେଖାନେ । ଜମିଦାରେର ପା ଧରେ କେଂଦ୍ରେ ପଡ଼ିଲୋ ଶଶୀ ଯା କିଛୁ ଛିଲ ସବ ବେଚେ ଦିଲେ ଦେ ସଂଗ୍ରହ କରେଛେ ଏହି ଟାକା ଏଥିନ ଏହିଟା ନିରେ ତାକେ ରେହାଇ ଦେଇ ହୋଇ । ଏକଦିନ ଜମିଦାରେ ସବ ପାଓନାଟ ମେ ଶୋଧ କରେ ଦେବେ । କିନ୍ତୁ କୋନ ମିନତିଇ ଶୁନିଲେନ ନା ଜମିଦାର ଭୂଭଙ୍ଗ ନକ୍ଷର । ଯାମାଳତେର କାଠିଗୋଡ଼ାର ଏମେ ମାଡାଟେ ହଲୋ ଶଶୀକେ । ଗାରୀବ ବଲେ ଆଦିଲତେର ବିଚାରେ ସମସ୍ତ ଦୈନ ମିଟିରେ ଦେବାର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପେଲୋ ମେ ଭିନମାସ ।

ମାତ୍ର ତିନମାସ...ତିନମାସେର ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ଟାକା ମିଟିରେ ନା ଦିଲେ ଜମିଦାର ଦରଳ କରିବେ ତାର ଚାରପୁର୍ବରେ ଚାଷ କରା ଜମି । କିନ୍ତୁ ତେଇ ନା—ସେମନ କରେ ହୋଇ ଟାକା ତାକେ ଝୋଗାକ୍ଷର କରନ୍ତେଇ ହବେ ।

ଏଲୋ ମେ କୋଲକାତାର—ସଂଗେ ଏଲୋ ମଧ୍ୟ ବର୍ଷରେ ହେଲେ ଶକ୍ତି । (କାଥେ କରେ କରେ ମାହୁସ ବରେ) ଟାକା ରୋଜଗାରେ ପଥ ବେହେ ନିଲ ଶଶୀ । ପଣ୍ଡାଗ୍ରା ମର ଦରିନ୍ଦର ଚାସି ଶକ୍ତରେ ଏମେ ହଲୋ ରିକ୍ରମାନ୍ଦାଲୀ । ହେଲେ ଶକ୍ତ ଟିକ କରିଲେ—ମେ ରୋଜଗାର କରିବେ ଟାକା—ମାହୀସ କରିବେ ତାର ବାପକେ । ଶକ୍ତରେ ବଡ ରାନ୍ତାର କୁଟପାତେର ପାଶେ ବେମେ ଚୀଂକାର ଶୁଫ କରିଲେ ଶକ୍ତ—“ଛୁତୋପାଲିଶ ବାବୁ, କୁତୋପାଲିଶ, ଚାର ପରସା, ଛ'ପରସା, ବାପ ଆର ହେଲେ—ଅର୍ଥାତ୍ ଜମିଦାରେ କବଳ ଥେବେ ଜମି ଯୁକ୍ତ କରିବାର ଅନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ କରିଲୋ ଅନ୍ତରେ ପରିଶ୍ରମ ।

ତାରପର.....ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ପରିସମେର ନିବେଦନ

আয়রে হে গৌণলী বাতাসে
পাকা ধনের বাসে
তেসে ভেসে আসে মাটি মায়ের ভক্ত রে।

আয়রে ছুটে ওরে আয়রে ঝুটে ঘতেক
গায়ের মরদ জোয়ান বে
মরদ জোয়ান ঘতেক কিয়াল
আয়রে কাটি ধান রে।

আয়েরে আয়ে কাটি ধান
জমৈনের রাখি মান
হ'নিয়ার, হো কিয়াণ।

আয় আয়রে.....
কার চোরের জলে মাটি হ'লো লোনা
কার রক্তের সারে ফসল হ'লো বোনা
মৰদ জোয়ান
আয়রে কাটি ধান
ঘতেক কিয়াণ কাস্টোয়া দে শান
লোনা তুলি ঘরে সবার গোলা যেন উরে।

কার জোটেনি ধান আহারে
কে আছ অনাহারে
মেশের ঘতেক ভূখা গয়ীৰ দেব এ ধান সবারে

লক্ষী এস ঘরে
তোমায় করি বৱণ কনক ধানে
আসন পাতি বুকের পরে
বেখো মা সঞ্চানে
অৱ দিও, বস্তি দিও
মোদের সঞ্চানে।

যেন আনন্দ বৈ বৈ বৰ্জা
আসে ঘরে ঘরে অয়পূর্ণা
আনে সবার ধামারে কুটিরে
ফেৱ সবার পৱলে হৱ ধৰা।
সবার এদেশ মাটিরে।

—সলিল চৌধুরী

মৌয়ারাম—মৌয়ারাম
বামজী হো বামজী
তেরি ছনিয়া কি মন মানি দেখ দেখ মন রোয়ে
(বামজী)

(আজি) মেহনৎ চৌকুর থাতি কিৱাতি
আলস মৌজ উড়ায়ে
(হো রামা)—

কি ধন্কা মালিক বনা তিখারী
দানী চোৱ কহায়ে
বীৰ যে, বড়ি অনোদী অন্যানী
দেখ দেখ মন রোয়ে,

(আজি) মা কা নেই, সনেই, ন দেখা
বাপ ন গলে লগায়ে
(হো রামা)

কি ছনিয়ামে কুছ তি ন দেখা
গাড়ী মে ঘৃত যায়ে—
বয়েল কি,—তুৰ্খা বিচ্ছা হায় ধানি
দেখ, দেখ, মন রোয়ে,

(আজি) পাজ সাজিলী ধৰ কি চুলহন
কেয়া বেচে কেগ ধায়ে
(হো রামা)

কি বৈঠ, ডাগৰমে পাখৰ তোড়ে
তু কোমেলা হো যাতে
একদিন আপনি লিয়া কি ধি বাজু
দেখ, দেখ, মন রোয়ে,

—গোবিন্দ মুনিস

ରିକ୍ଷା ଓ ଯାତା

ଏଥେଜନା ବ୍ୟାନାକାନ୍ତ ଶହ
ଓ ଅଜର ବ୍ୟାନାଙ୍ଗୀ

ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ଓ ପରିଚାଳନା—
ମନ୍ତ୍ରୋନ ବହୁ—
ବାହିନୀ ଓ ଶୁର—
ମଲିଲ ଚୌଥାରୀ।

ମିତରଚନା—ମଲିଲ ଚୌଥାରୀ
ଓ ଶୋବିନ୍ ମୁଣିଷ

ତିତ୍କଶାହନ: ବିଭୁତି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଶବ୍ଦ ଶ୍ରାହନ: ଲୋକେନ ବହୁ
—ମନ୍ତ୍ରୋନ ଚ୍ୟାଟାଙ୍ଗୀ
ହର୍ଗୀ: ହିତ

ଶିଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ: ନିର୍ମଳ ମହିମ
ମାର ବ୍ୟାବସ୍ଥାପନା: ରୁବେଣ
ପାଳ ଆଲୋକମନ୍ଦପ: ପ୍ରଭାସ ଡଟ ଚାର୍ଯ୍ୟ
ହରେନ ଗାଙ୍ଗୁଳୀ

ମନ୍ଦିରମାନ: ଚଲାଳ ଦନ୍ତ
କୃପମଜ୍ଜା: କିନକଡ଼ି ଅବିକାରୀ
ଦୂଶାପଟେ: ଆର ଆର ଦିଗେ

ସ୍ଵର୍ଗ ସକ୍ଷିତ: ନ୍ୟାଶନ୍ୟାଳ
ଆର୍କଟ୍ରା ପରିଚର ଟିପି: ମନୀଜ୍ଜ ଟିକ୍ର, ବାଦଲ ଦାମ
ବେଳେ ଫିଲ୍ ଲେ ଟିରିଙ୍ଗେ—
ଏ ପରିଷୁଟିତ

ଟେକନିମିରୀନ ଟୁଡ଼ିଓ,
କ୍ୟାଲକାଟା ମୁଡ଼ିଟୋନ
ଓ ନିଉଥିରେଟୋର୍ ଟୁଡ଼ିଓତେ
ମାର, ଦି, ଏ ଶବ୍ଦଯଙ୍କେ ଗୃହିତ

ମହକାରୀଗଣ

ପରିଚାଳନାର: ଚଲାଳ ଶୁହ, ନନୀ
ବ୍ୟାନାଙ୍ଗୀ, ମମର ବହୁ,
ତିର୍ମଳ ମର୍ବିଜ

ମଜୀତେ: ପ୍ରଦୀପ ମହିମନାର

ଅନନ୍ତ ଚ୍ୟାଟାଙ୍ଗୀ, କହନ

ବହୁ, ଆଭାରିଙ୍ ବ୍ୟାନାଙ୍ଗୀ

ଚିତ୍ର ଶ୍ରାହନ: ଧୀରେନ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ୟ

ଅଗମୋହନ ମେହରୋତ୍ରା

କହନ ଶୁହ

ଶକ୍ତାହନ: ମୃଗାଳ ଶୁହିଠାକୁରତା

ତଥନ ଘୋଷ

ମନ୍ଦିରମା: ରମେନ ମୁଖ୍ୟାଙ୍ଗୀ
ଧନିର ବାଜକୁମାର

ଶିଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିବାକର ମନ୍ତ୍ର

ଆଲୋକମନ୍ଦପ: ବିଶ୍ୱମଥ, ଅନିଲ

ବୁନ୍ଦାବନ, ଫୌଣୀ

କମପଞ୍ଜାର ବିଜୟ, ପରେଶ

କୁତୁହଳ ଶକ୍ତି

ବାଥଗେଟ କୋଟି ଲି: ରମେନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଜାଗଗଜ୍ଜା ମେବା ମଦନ ଶିଶୁମଜ୍ଜଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

‘ରିକ୍ଷା ଓ ଯାତା’ ଭୂମିକାଲିପି :

ତତ୍ପର ଦିଗ୍ଭୁବନ

କାଳୀ ବ୍ୟାନାଙ୍ଗୀ, ଶ୍ରୀମାନ ମାନିକ, ମା: ରୁଦ୍ଧେନ, ଶୁଦ୍ଧି ପ୍ରଧାନ,
ଶୁଭ୍ରତ ମେନ, ଶ୍ରୀତଳ ବନ୍ଦୋଃ, ଶାନ୍ତି ଭଟ୍ଟା: , ବିନନ୍ଦ ମୁଖୀ, ନିରଜନ ଦାସ,
ପାରିଜାତ, ରମେନ, ଚକ୍ରମ ମୃଦୁ, ମମତାଜ, ପାପ, ମା: ହଥା,
ମା: ଚନ୍ଦନ, ମା: ମହୁ ।
ଶାନ୍ତି ପାଳ, ମନ୍ଦ୍ୟା ଦେବୀ, ଲୀଳାବତୀ ।

ପରିବେଶନ ଡି ଶୁକ୍ଳ ଫିଲ୍ ଡିସ୍ଟ୍ରିବ୍ଯୁଟାର୍ ଲି:
୮୭, ମର୍ବିଜଳା ଟାଟା କଣକାତା—୧୦

ডি শ্যাক্স ফিল্মড্রাইভিউটাস" লিঃ'র

অনন্ত, চিত্রসম্ভাব

অগ্রবৃত্ত পরিচালনার
এম, পি'র ছট্ট

অনুপমা

দিলীপ কুমার—স্বামীগ্রাম
ও

স্বার উপরে

কাহিনী: নিতাই ভট্টাচার্য;
শ্রেষ্ঠ চুচিতা, উদয়

ক্ষপঙ্গোভিত্ব

অভিনয়ের শেষে

পরিচালনা: নিয়ল দে
সঙ্গীত: অনিল বিশ্বাস

অরোরাৰ ৫টি

পরিশোধ

কাহিনী: প্রেমেন্দ্র মিশ্র
পরিচালনা ও প্রযোজক:
সুকুমাৰ সাংগৃপ্য

মহানিশ্চা

অশুল্কপা মৌৰীর
প্রসিদ্ধ কাহিনীৰ
বিনো চট্টোপাধ্যায়ৰ
ইচ্ছ চিত্ৰৱপ

পরিচালনাৰ
সুকুমাৰ সাংগৃপ্য

আই এম এ'ৰ
বাংলাৰ বীৰ
হাস্তীৱ

সুকুমাৰ কুমাৰেৰ অৰোজনাৰ
সাগৱিকা

পরিচালনাৰ: অগ্রণী রা
শ্রেষ্ঠ চুচিতা, উত্তম

দেৱকী বহুৱ পরিচালনাৰ
দিলীপ পিবচামৰ ছট্ট

ভালোবাসা
ও

মীৱাৰ প্ৰতু
(গোকুলাবেৰ
প্ৰথম বাংলা ছবি)